

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIAR
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

OAMGMAMR

PROMOVAREA ȘI ASIGURAREA FORMĂRII PROFESIONALE PENTRU PERSONALUL MEDICAL DIN DOMENIUL SANITAR PENTRU A ASIGURA IMPLEMENTAREA NOILOR TEHNOLOGII IN SISTEMUL DE SĂNĂTATE

ROLUL EDUCAȚIEI MEDICALE CONTINUE, LA NIVELUL ASISTENTULUI MEDICAL ÎN CONTEXT EUROPEAN

În domeniul educației moderne din ultimul deceniu o axă de importanță majoră este aceea a **formării continue a adulților**, care trebuie să fie în relație directă cu validarea în serviciu.

Scopul educatiei continue

- a. pregătește cetățeni care să învețe de-a lungul vieții, deoarece Europa sec. XXI va fi cea a cunoașterii.
- b. acest proces presupune o revoluție coperniciană în conștiința profesională și tinde ca cel implicat să obțină efecte durabile în practicarea meseriei

Obiectivele educatiei continue:

- a. dezvoltarea individuală și profesională prin achiziționarea de noi competențe (didactica disciplinei, inițierea în noile tehnologii);
- b. sporirea calității sistemului educațional;
- c. cunoașterea ambianței sociale.

Educația continuă este un drept al fiecărui om, iar un drept este în același timp și o obligațiune morală, ce asigură avansarea profesorului în carieră; ea constituie un enjeu decisiv pentru eficiența tuturor sistemelor educaționale.

Esența educației constă în acțiune, dezvoltare și progres.

Transformările ce se produc în domeniul educației generează noi noțiuni, concepte, orientări care pot fi valorificate printr-o “intervenție” susținută a formatorului asupra educabilului (cadrul didactic, de exemplu).

Educația continuă este o posibilitate extraordinară de afirmare profesională prin competență și acțiune de calitate.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIAR
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

OAMGMAMR

Specificul acestei activități se profilează și prin valorificarea practicii educaționale la nivelul adulților, la categorii de vârstă diferite.

Obiectivele generale ale educației continue se circumscriu următoarelor momente:

- relaționarea formării cu factorii sociali, economici și comunicaționali;
- expertiza pregătirii profesionale, instalarea profesionalismului în domeniu;
- contribuția la realizarea schimbărilor din sistemul educațional;
- valorificarea analitico-sintetică a noilor conținuturi educaționale;
- implementarea noilor strategii și tehnologii;
- promovarea culturii educaționale.

Principiile activității de formare continuă:

- compatibilitatea demersului formării cu necesitățile sociale și educaționale;
- reacția la nevoile imediate în baza analizei cererii de formare și a previziunii;
- penetrarea sistemului educațional în baza descentralizării și a transferului de responsabilități;
- asigurarea ambianței adecvate prin diversificarea metodelor de instruire, flexibilizarea programelor de formare etc.;
- facilitarea accesului la reprofilare;
- omogenizarea metodologică;
- participarea la colaborare și parteneriatul;
- monitorizarea implicativă;
- evidența specificului socio-psihologic de vârstă al educabilului.

Funcțiile esențiale ale lectorului:

- a) să prezinte o informație;
- b) să comunice obiectivele;
- c) să structureze subiectul;
- d) să explice noțiunile și problemele dificile;
- e) să ofere “consumatorului de educație” o motivație;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIAR
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

OAMGMAMR

- f) să dezvolte gândirea critică;
- g) să dezvolte aptitudinea de a comunica;
- h) să modifice comportamentul;
- i) să încurajeze originalitatea;
- j) să dezvolte autoevaluarea;
- k) să dezvolte capacitatea de a rezolva probleme;
- l) să asigure “transferabilitatea” competențelor.

Contrastele sunt prea evidente pentru a fi neglijate. Mai mult decât atât, în baza numeroaselor cercetări, putem enumera și anumite specificități ale adulților implicați în procesul de instruire:

- Adulții sunt autonomi și autodirectivi.
- Adulții au o vastă experiență de viață acumulată de-a lungul anilor care trebuie „exploatăată”.
- Referințele de rigoare, conexiunile cu experiența de viață vor contribui la eficientizarea procesului de instruire;
- Adulții, implicându-se în procesul de instruire, au o motivație intrinsecă și sunt orientați spre un scop bine definit;
- Adulții sunt selectivi și atenți la relevanța cunoștințelor;
- Adulții sunt foarte responsabili, au un grad mai înalt de conștiinciozitate;
- Adulții au un respect profund pentru profesori, dar, la rândul lor, simt necesitatea de a fi respectați de aceștia;
- Adulții tind spre o orientare educațională centrată pe viață, sarcini sau probleme dat fiind faptul că montajul pentru instruire al acestora este condiționat de necesitatea de a ști sau de a face ceva.

În urma analizei datelor obținute în urma unor studii cu privire la percepțiile despre diferențele învățării la adulți față de tineri s-a stabilit că:

- adulții au un grad mai înalt de curiozitate epistemologică;
- sunt mai motivați să învețe, să cunoască lucruri noi, își asumă responsabilitatea pentru calitatea însușirii cunoștințelor;
- adulții studiază cu mai multă străduință și sunt mai perseverenți;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIAR
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

OAMGMAMR

- știu exact ce doresc să învețe, să cunoască sau să facă;
- adulții sunt mai receptivi la aplicațiile practice ale cunoștințelor teoretice.

Câteva sugestii practice pentru cei care instruiesc adulții:

1. Determinați scopul implicării adultului în procesul instructiv sau într-un training de perfecționare.
2. Utilizați metode centrate pe educabil (discuții în grup, sarcini pentru grupuri mici, aranjați mobila într-o modalitate nontradițională, adresați-vă pe nume etc.).
3. Țineți cont de diferențele fiziologice dintre copil și adult (adulții au un grad înalt de concentrare, realizează cu ușurință sarcini mai dificile, pot lucra și individual etc.).
4. Valorificați tezaurul intelectual și practic al educabililor.
5. Orice ființă umană **poate** învăța la orice vârstă, dar nu și în orice condiții. Sarcina dvs. este de a stabili un climat favorabil învățării, având rolul de facilitator.
6. Creați oportunități egale pentru toți educabilii, astfel încât fiecare să dispună de multiple resurse de învățare.
7. Echilibrați componentele intelectuale și emoționale ale instruirii.
8. Împărtășiți-vă sentimentele și opiniile cu educabilii, dar nu-i dominați.
9. Creați condiții de confruntare directă cu problemele practice, sociale sau de cercetare pentru a vă asigura că instruirea este eficientă pentru educabilii dumenavoastră.
10. Favorizați deschiderea adulților spre schimbare, creștere personală și profesională.

“Design-ul” instruirii adulților trebuie să țină cont de următoarele:

- adulții au nevoie să știe de ce trebuie să învețe un anumit lucru;
- adulții învață mai bine experimentând;
- adulții abordează învățarea ca un proces de rezolvare a problemelor;
- adulții învață cel mai productiv atunci când subiectul constituie pentru ei o valoare cu aplicabilitate imediată;
- instrucțiunile pentru adulți trebuie să se focuseze mai mult pe proces și mai puțin pe conținutul ce urmează să fie însușit de ei;
- adulții trebuie implicați în planificarea și evaluarea activităților lor;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIAR
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

OAMGMAMR

- adulții sunt mai interesați de subiectele care se referă la profesia sau la viața lor personală.

Structura experienței de instruire

1. Adulții preferă un orar flexibil care să nu le perturbe programul zilnic.
2. Adulții învață mai eficient atunci când procesul de predare este individualizat.
3. Adulții preferă instruirea tkte-a-tkte și sunt mai puțin receptivi la comunicarea prin utilizarea filmelor video sau a înregistrărilor audio.
4. Adulții obțin beneficii din interacțiunea cu alte persoane care diferă de ei ca vârstă, experiență și pregătire profesională.

Atmosfera de învățare

1. Adulții învață mai eficient atunci când se află într-o atmosferă de ajutor mutual și au suportul semenilor.
2. Dat fiind faptul că adulții își asumă riscuri fără tragere de inimă, climatul psihologic ar trebui să fie unul de încredere reciprocă și acceptare necondiționată.
3. Adulții apreciază invitația de a-și exprima punctul de vedere și acceptă opiniile celorlalți.
4. Educabilii adulți au expectații bine definite în ceea ce privește atmosfera și localul în care are loc instruirea și așteaptă de la profesori/traineri ca acestea să fie realizate.

Focusarea pe instruire

1. Adulții obțin beneficii majore din metodele de instruire care le valorifică experiența prin intermediul reflectării, analizei și examinării critice.
2. Educabilii adulți apreciază metodele de predare care le sporesc autonomia.
3. Adulții au ocazia să se angajeze și în situații de învățare socială, fapt ce contribuie la procesul de instruire propriu-zis.
4. Adulții sunt capabili să asocieze noile cunoștințe cu experiența anterioară, ceea ce le facilitează asimilarea informației noi.
5. Adulții simt necesitatea de a cunoaște cât de relevante sunt activitățile pe care le realizează și de a vedea progresul înregistrat de ei în fiecare zi.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIAR
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

OAMGMAMR

Strategiile de predare-învățare

1. Adulții apreciază înalt rezolvarea de probleme și învățarea prin cooperare.
2. Adulții învață eficient atunci când se implică activ în procesul de instruire.
3. Adulții preferă să lucreze în grupuri mici, care le oferă posibilitatea de a-și împărtăși experiența, de a reflecta asupra celor spuse de alții și de a le generaliza.

Bariere în instruirea adulților

- **Lipsa timpului:** indiferent dacă sunt cursuri serale sau de scurtă durată, oricum, somează adultul să “piardă” ceva timp (să piardă câștigând, de fapt!);
- **Lipsa banilor:** în prezent există un număr infim de instituții care acordă servicii gratuite de instruire, de aceea problema banilor este una din cele mai importante, în special, în țările cu o economie șubredă;
- **Responsabilități familiale:** grija pentru copii, relațiile cu soțul/soția, obligațiunile casnice etc. “fură” prea mult din timpul predestinat studiilor;
- **Organizarea orarului:** obligațiunile de serviciu, familia necesită mult timp, iar implicarea în procesul de studiu implică și modificări de orar, și sacrificii etc.;
- **Probleme de motivație:** adultul trebuie să învețe pentru că a fost forțat să o facă;
- **Lipsa încrederii în sine:** stima de sine redusă, un eșec care nu poate fi uitat sau alte lucruri care au marcat adultul, îl va împiedica pe acesta să-și învingă frustrările și temerile.

Motivația adulților pentru învățare - Sursele motivaționale ale adulților:

- **Relațiile sociale:** adulții vin la cursuri de perfecționare/reciclare sau la alte activități instructive pentru a-și face noi prieteni sau pentru a fi împreună cu prietenii/colegii/rudele.
- **Expectațiile sociale:** adulții se angajează în activități instructive la insistența unei autorități, la recomandările soțului, la sugestiile prietenilor.
- **Bunăstarea socială:** pentru a-și dezvolta disponibilitatea de a fi în serviciul comunității, de a fi util societății, adulții fac cursuri fără tangențe cu profesiunea de bază.
- **Avansarea profesională:** adulții se angajează în procesul de instruire pentru a obține beneficii materiale, avansare profesională, prestigiu social, pentru a ține piept concurenței.
- **Refugiu sau stimulare:** pentru a scăpa de plictiseală, pentru a evita rutina de acasă sau de la serviciu, adulții își găsesc salvarea în învățare.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIAR
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

OAMGMAMR

• **Interes cognitiv:** majoritatea adulților învață de dragul învățării, caută informații noi pentru a-și satisface curiozitatea.

Conform concepției pe care dorim să o dezvoltăm, un proces de formare continuă poate tinde să facă din lucrător:

- a. fie un **bun profesionist**, adică un lucrător care să posede toate capacitățile și competențele tehnice necesare pentru exercitarea meseriei sale: acesta este o miză de producere;
- b. fie un **actor al schimbărilor**, adică un individ capabil să perfecționeze meseria sa, organizația sa, locul său în societate: aceasta este o miză de creație.

Conform celei de-a doua dimensiuni, un proces de formare continuă poate fi orientat:

- fie spre **mobilitatea** între diferite locuri de muncă, ceea ce înseamnă că formarea continuă îi poate permite individului să-și schimbe funcția, organizația, chiar și profesia. Putem asocia această funcție cu o modificare de tipul 2 care, conform școlii din Palo Alto (WATZLAVICK, WEAKLAND & FISCH, 1975), contribuie la modificarea sistemului;
- fie spre ancorarea (implantarea) la locul de muncă actual, ceea ce implică vizarea de către formarea continuă a posibilității oferite individului de a cunoaște mai bine postul său, în sânul a însăși organizației sale. Această funcție poate fi asociată cu modificarea de tipul 1 care, în opinia școlii Palo Alto, contribuie la restabilirea echilibrului în cadrul sistemului.

Conform concepției procesului de formare în raport cu locul de muncă apare:

1. Funcția de profesionalizare
2. Funcția de adaptare profesională
3. Funcția de angajare profesională
4. Funcția de organizare socioprofesională

1. Funcția de profesionalizare este urmărită de toate activitățile de formare care vizează

- ameliorarea competențelor de bază în exercitarea unei profesii;
- actualizarea competențelor și reciclarea profesională; înnoirea (împrospătarea, conformarea lor la cerințele zilei)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIAR
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

OAMGMAMR

- cunoștințelor;
- corectarea lacunelor (carențelor, deficiențelor) de calificare.

Potrivit acestei funcții, am putea defini formarea continuă ca un proces ce permite menținerea sau reactualizarea capacităților și competențelor necesare în exercitarea unei anumite profesii.

2. Funcția de adaptare profesională

- Prin această funcție, educarea continuă vizează, în deosebi, formarea unui bun specialist bine integrat la locul său de muncă. În cazul acesta, educarea continuă veghează (ține sub urmărire, sub control) adaptarea unui nivel de competențe actuale la un alt nivel de competențe obținut (atins) prin exercitarea profesiei într-un mediu de muncă concret.

3. Funcția de angajare profesională

- Prin acest tip de funcție, educarea continuă permite:
- gestionarea schimbării și transformării traiectoriilor
- personale, profesionale sau sociale în organizație. Aceste
- transformări pot fi exprimate în termeni diferiți, cu ar fi:
 - a proiecta o promovare;
 - a se orienta conform necesităților unității;
 - a deveni un agent al schimbărilor din interiorul organizației sale sau din societate;
 - a gestiona apariția noilor tehnologii în organizație;
 - a răspunde la evoluarea cercetărilor.

4. Funcția de organizare socioprofesională

- Această funcție permite a face față schimbării, noului, ca de exemplu, reorientarea proiectului profesional.
- Memorandumul Comisiei Europene, privind învățarea pe tot parcursul vieții, adoptat în octombrie 2000, invită statele să identifice strategii coerente și măsuri practice pentru dezvoltarea învățării continue, mesajele cheie ale acestuia fiind:
 - noi competențe de bază pentru toți
 - realizarea unor investiții superioare în resurse umane
 - încurajarea inovației în predare și învățare
 - valorizarea învățării
 - regândirea orientării și consilierii

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIAR
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

OAMGMAMR

- apropierea învățării de domiciliu
- Memorandumul Comisiei Europene, privind învățarea pe tot parcursul vieții, adoptat în octombrie 2000, invită statele să identifice strategii coerente și măsuri practice pentru dezvoltarea învățării continue, mesajele cheie ale acestea fiind:
 - noi competențe de bază pentru toți
 - realizarea unor investiții superioare în resurse umane
 - încurajarea inovației în predare și învățare
 - valorizarea învățării
 - regândirea orientării și consilierii
 - apropierea învățării de domiciliu
- formatorii profesioniști vor concepe, în funcție de nevoi, programe de formare continuă și le vor dezvolta în strânsă legătură cu politicile de reformă ale ministerului sanatații.

Exista o dezbatere în jurul valorilor fundamentale ale medicinei și ale progreselor profesionale, încercând să identifice ceea ce se poate învăța din istoria medicinei, luând totodată în considerare și ce ne spune istoria Bisericii. O problemă de prim ordin a gândirii moderne care se aplică în etică este distincția dintre fapte și valori.

Din această perspectivă, misiunea noastră morală fie ca indivizi, fie ca grup de profesioniști sau ca membri ai societății, este alegerea acelor valori care să producă voința de viață.

Exista câteva teme centrale asupra cărora ar trebui să decidem:

1. Umanitate. Ce înseamnă a fi o ființă umană sanatoasă? Avem nevoie de o viziune înnoită a umanității.
2. Medicină. Ce fel de performanțe încercăm să atingem? Avem nevoie de o reînnoire a înțeleșurilor, obiectivelor și scopurilor medicinei.
3. Îngrijiri. Cum demonstrăm participarea cu compasiune în cadrul rigid al eticii? Avem nevoie de noi metode de îngrijiri.

Lumea valorilor este deosebit de bogată și nuanțată, spre deosebire de alte profesii, datorită existenței stărilor de crize sufletești și prezenței unor situații limită generate de suferință. Obiectivul oricărui act medical este de a vindeca omul bolnav, de a apăra viața și a promova sănătatea. Angajându-se și pregătindu-se pentru această înaltă, unică și nobilă menire, asistentul medical semnează practic cu societatea un contract pentru toată viața. În numele demnității și obligațiilor față de propria conștiință, purtarea halatului imaculat apare ca o datorie de onoare. Asistentul trebuie să aibă dragoste de cultură, sete de cunoaștere, moravuri austere, modestie și reputație bună, o judecată sănătoasă, mult calm, sânge rece, liniște interioară, curățenie morală, suflet larg, cunoscând viața și fugind de lucruri josnice, să nu considere bolnavul vinovat pentru că este bolnav. Asistentul trebuie să se descurce într-un infinit caleidoscop de simptome, dublând cunoștințele medicale cu însușirile unui apostol.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

ORGANISMUL INTERMEDIAR
REGIONAL PENTRU POS DRU
REGIUNEA BUCUREȘTI ILFOV

OAMGMAMR

Bolnavul de astăzi acționează ca un factor conștient de remediere și optimizare a asistenței sanitare, iar indirect, asupra mobilizării înnoirilor tehnice și științifice, asupra modelării continue a conduitei deontologice a asistentului medical. Specificul muncii sanitare constă în consultarea neîntreruptă, independentă, a manualelor și revistelor de specialitate, în prezența activă la cursuri, în cunoașterea unei limbi de circulație internațională, în informatizare, în știința prevenirii îmbolnavirilor și într-o instruire dirijată în materie de morală și bioetică. Progresul actual al medicinei cere o formație și o pregătire serioasă, în ritmul unei experiențe mereu crescânde; cea mai mică oprire este, de fapt, întâiul indiciu al renunțării.

“Misiunea profesionistilor din asistența medicală este de a proteja și restaura capodoperele date nouă în grijă, la un nivel cat mai apropiat de intenția originală a Creatorului”

John Wyatt – Ființă contra Ființă în era tehnologiei

Mircea Nicusor TIMOFTE
Expert promovare Proiect

Martie 2011